

Mi a teendő súlyos ipari baleset esetén?

BÓLY VÁROS

LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA

A KIADVÁNY AZ ÖN TÁJÉKOZTATÁSÁT SZOLGÁLJA:

- a környezetében működő veszélyes ipari üzemekről,
- a veszélyes tevékenységekről és a lehetséges súlyos balesetekről,
- a bekövetkezett súlyos ipari baleset elleni védekezés szabályairól.

Készítette:

A Baranya Vármegyei Kormányhivatal
a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Mohácsi
Katasztrófavédelmi Kirendeltségének és a Bólyi Közös Önkormányzati
Hivatalának közreműködésével

**TÁJÉKOZTATÓ
A SÚLYOS IPARI BALESETEK ELLENI
VÉDEKEZÉSRŐL**
A megelőzés és a védekezés közös érdekünk!

A VESZÉLYEK!

A gazdaságban jelen lévő veszélyes anyagok tárolása, feldolgozása, felhasználása magában hordja a súlyos ipari balesetek kialakulásának kockázatát. Szerencsére ilyen súlyos balesetek ritkán fordulnak elő.

MEGELŐZÉS + TÁJÉKOZTATÁS = BIZTONSÁG

Az Európai Unió normáit (Seveso III. Irányelv) rögzítő veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos ipari balesetek elleni védekezésről szóló katasztrófavédelmi törvény a súlyos ipari balesetek megelőzését és a balesetek káros következményeinek csökkentését célzó intézkedéseket vezetett be hazánkban. A törvény a KATASZTRÓFAVÉDELEM feladatává tette a súlyos ipari balesetek elleni védekezéshez kapcsolódó állami feladatok irányítását és azok ellátásának biztosítását.

A katasztrófavédelmi törvény az ipari üzemek vezetői kötelességévé teszi az üzemben jelenlévő veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázatok felmérését, a reálisan feltételezhető súlyos ipari balesetek bekövetkeztekor jelentkező hatások meghatározását, a lakosság és a környezet védelmének érdekében a szükséges üzemi megelőző intézkedések megtételét.

Ezen információt a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem **BIZTONSÁGI ELEMZÉSE** tartalmazza. A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem biztonsági elemzése **NYILVÁNOS**, a helyi közös önkormányzati hivatalban mindenki számára hozzáférhető.

FONTOS KÖVETELMÉNY, hogy az üzemeltető köteles minden tőle elvárhatót megtenni a súlyos ipari balesetek megelőzésére, és a kialakult balesetek üzemben belüli hatásainak mérséklésére.

Egy bekövetkező váratlan esemény kezelésére a település polgármestere - a hivatásos katasztrófavédelem helyi szervével együttműködve – **KÜLSŐ VÉDELMI TERVET** készít, amely meghatározza a lakosság, az anyagi javak és a környezet védelmével kapcsolatos feladatokat, a végrehajtásukkal összefüggő feltételeket, erőket és eszközöket.

Közös érdekünk, hogy Ön megismerje a környezetében jelenlévő veszélyforrásokat, a mentőerőkkel együtt tudjon működni saját és környezete biztonsága érdekében. Ezért a katasztrófavédelmi törvény az alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem elhelyezkedése szerinti település polgármestere részére feladatul írta elő jelen **LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNY** kiadását.

MIT KELL TENNI, HA SÚLYOS IPARI BALESET TÖRTÉNIK?

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK!

Veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleset esetén **SZIRÉNA** hangja és élőszavas lakosság riasztó — **HANGOS BEMONDÓ** — riasztja a lakosságot.

RIASZTÁS – 120 másodperces folyamatos emelkedő és mélyülő szirénahang

 2 perces emelkedő és mélyülő szirénahang	Jelentése: VESZÉLY! 120 másodpercig tartó, váltakozó hangmagasságú, folyamatos szirénahang jelzi a közvetlen veszélyt. Ekkor el kell hagyni az utcákat, a közterületeket és menedéket kell keresni.
---	---

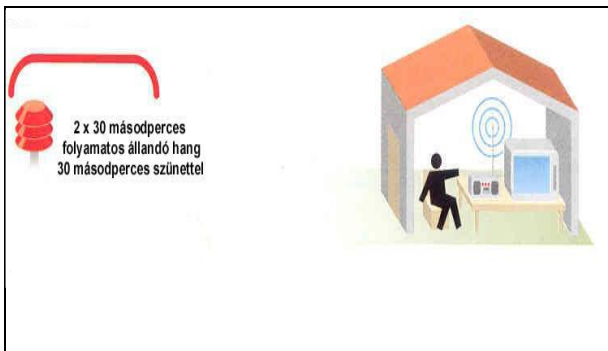
Amikor a jelzést meghallja:

- munkahelyén vezetője intézkedései alapján cselekedjen,
- ha az utcán közlekedik, a lehető legrövidebb úton menjen haza (ha csak a hatóságtól erre vonatkozóan hangosbemondón keresztül, vagy más módon ellentétes utasítást nem kap)

Ha otthonában tartózkodik a következők szerint cselekedjen!

	A baleset bekövetkeztéről szirénajel vagy hangosbemondó tájékoztatja.		Menjen a legmagasabban fekvő, a veszélytől ellentétes oldalon lévő helyiségbe!
	Keressen védelmet otthonában vagy más megfelelő helyen!		Kapcsolja be a rádiót és a televíziót, hallgassa a hangosbemondókon elhangzott közleményeket!
	Csukja be az ajtókat és az ablakokat!		Ne dohányozzon, kapcsolja ki a gáztűzhelyt és a nyílt lánggal üzemelő készülékeket!
	Kapcsolja ki a szellőző és klímarendszert!		Szellőztessen miután a szirénajel vagy élőszó a helyzetet veszélytelennek nyilvánította!

VESZÉLY ELMÚLT – 2 x 30 másodperces folyamatos, állandó hangmagasságú szirénahang, közte 30 másodperces szünettel.

	Jelentése: A VESZÉLY ELMÚLT! 2 x 30 másodpercig tartó, egyenletes hangmagasságú szirénahang, a jelzések közötti 30 másodperces szünettel, amely jelzi a veszély elmúltát.
---	--

A fenti sziréna jelek nem tájékoztatnak a veszély típusáról, a szükséges ellenintézkedésekről, a védekezésre vonatkozó részletes információkról, ezért kiegészítő utasításokat **HANGOS BEMONDÓKON** keresztül kaphat.

További felvilágosítás az Internetről, a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság honlapjáról: <https://baranya.katasztrofavedelem.hu/> vagy a Baranya Vármegyei Kormányhivatal honlapjáról <https://kormanyhivatalok.hu/kormanyhivatalok/baranya> szerezhető be.

	TÁJÉKOZTATÓ A TELEPÜLÉST VESZÉLYEZTETŐ ALSÓ KÜSZÖBÉRTÉKŰ VESZÉLYES ANYAGOKKAL FOGLALKOZÓ ÜZEMRŐL ÉS A LEHETSÉGES SÚLYOS IPARI BALESETEKRŐL
--	---

A VESZÉLYES ANYAGOKKAL FOGLALKOZÓ ÜZEM ADATAI

Üzem neve:

Bólyi Mezőgazdasági Termelő és Kereskedelmi
Zártkörűen Működő Részvénytársaság

A telephely címe:

7754 Bóly, 054/1 hrsz.

Tájékoztatásért felelős személy:

Andrási Judit
megbízott telepvezető
Tel.: +36 (30) 620-4916

Az üzem telephelye a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet szerint: **alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem.**

A VESZÉLYES TEVÉKENYSÉGEK ÉS JELENLÉVŐ VESZÉLYES ANYAGOK

A Bóly Zrt. veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem jellegzetessége és tevékenysége:

A telephelyen veszélyes anyagok (34% ammónium-nitrát tartalmú műtrágya és növényvédő-szerek) nagy mennyiségű tárolása történik.

A műtrágya és a növényvédő-szerek felhasználása szezonális, a tárolt anyagok mennyisége a kereslethez igazodva változik. Műtrágyából 2.100 tonna, vegyes növényvédő-szerből 97 tonna a legnagyobb mennyiség, amit a telephelyen tárolnak egy időben.

Jelenlevő, az üzemen kívüli területeket is veszélyeztető anyagok:

Ammónium-nitrát alapú műtrágya

Az ammónium-nitrát 169 °C-ig stabil vegyület. Önmagában nem éghető, de az égést elősegítheti még levegő távollétében is. Melegítésre megolvad és a további hevítés bomlást okozhat, amely toxikus nitrogénoxidok és ammónia felszabadulásával jár. Magasabb hőmérsékleten különösen szerves szennyeződések (pl. olaj, zsír,), vagy egyéb kerülendő anyagok hatására a bomlási reakció sebessége megnövekedhet, és robbanási sebességet érhet el. Tűz esetén nagy mennyiségű vízzel kell a tüzet oltani, más tűzoltószert használni nem szabad.

Növényvédő-szerek

A növényvédő szerek lenyelve, belélegezve, a bőrre és szembe kerülve szövetizgató vagy maró hatásuk révén helyi tüneteket, felszívódva pedig mérgezést, múltó vagy tartós, enyhe vagy súlyos betegséget, esetleg halált okozhatnak. Károsak a környezetre, egy részük tűz, illetve tűz- és robbanásveszélyes. A növényvédő szerek égéstermékének veszélyes komponensei a meleg levegővel felfelé áramlanak és a tűztől távolodva jelentősen hígulnak.

A BALESET LEHETSÉGES HATÁSAI ÉS AZOK ELHÁRÍTÁSA

A tárolt anyagok tűz- és robbanásveszélyessége, valamint mérgező hatása elemi csapások, más természeti események, vagy rendkívüli események, szabotázs, háború esetén potenciális veszélyforrást jelentenek. Katasztrófaveszély előállhat tűz- és robbanás esetén, valamint a tárolt mérgező szerek nagy mennyiségének kiömlése esetén. Tűz esetén számolni kell veszélyes gázok, gőzök keletkezésével.

A növényvédő-szerek kikerülésének a lehetősége csak raktári tűz következtében lehetséges, amely során az égés következtében a növényvédő-szerek elégnének, és az ammónium nitrát műtrágya égése során keletkező gázokhoz hasonló összetételű gázok kerülnek a levegőbe. Külső forrásból eredő tűz esetén a növényvédő-szerek is lángra kapnak és oltás hiányában a hatóanyag is elég.

A legsúlyosabb eseménysorok kapcsán prognosztizálható következmények, káros hatások figyelembe vételével megállapítható, hogy a toxikus füstfelhő, veszélyes koncentrációban csak alacsony számban lakott területet (Sziebertpuszta, Bóly-Állomáspuszta) érinthet. Elsősorban az események közvetlen közelében tartózkodók, zömében az üzem saját munkavállalói, továbbá az üzem közvetlen szomszédságában elhelyezkedő vállalkozások dolgozói a legveszélyeztetettebbek.

A mérgező füstfelhő az események közvetlen közelében tartózkodók, zömében az üzem saját munkavállalói, továbbá az üzem közvetlen szomszédságában elhelyezkedő vállalkozások dolgozóira nézve rosszulleszt, légzési nehézségeket, mérgezési tüneteket, huzamosabb kitettség esetén halált is okozhat.

Az veszéllyel érintett településrészekben a veszély elhárítási feladatok idejére, a káros hatások csökkentése miatt lakosságvédelmi intézkedések bevezetése szükséges, melyek:

- a meghatározott biztonsági zónán belül lévő lakosok riasztása, tájékoztatása
- a biztonsági zónán belül élő lakosok felszólítása elzárkózásra
- a kimenekítési zónán belül tartózkodók (lakosok, dolgozók, stb.) kimenekítése
- a veszélykörzet – szükség esetén – történő lezárása, onnan a forgalom elterelése
- majd a veszély elmúltával a lakosok tájékoztatása az elzárkóztatás feloldása

Az üzem vonatkozásában az elhárításért felelős személyek:

Tóth Szabolcs növénytermesztési ágazatvezető
Bíró András növénytermesztési és műszaki ágazatigazgató
Andrási Judit megbízott telepvezető
Vadász Gábor készletkezelő
Mayer György veszélyes ipari ügyintéző

AZ ÜZEMELTETŐK NYILATKOZATA A SÚLYOS BALESETEK MEGELŐZÉSÉRE

A Bóly Zrt. elkötelezi magát, hogy tevékenységét mindig a környezet védelmének szem előtt tartásával végzi. Az általa alkalmazott technológiáknál fontos szempont a környezet kímélése. Figyelembe veszi a levegőtisztaság védelmi szempontokat a felszíni és felszín alatti vizek minőségének védelmét. A termelés során keletkező veszélyes hulladékok mennyiségét visszanyerési technológiával, fizikai feldolgozással csökkenti. Az ezen felül keletkező veszélyes hulladékokat ellenőrzött hulladékkezelők igénybevételével ártalmatlaníttatja, a nem veszélyes hulladékokat hasznosíttatja.

A Bóly Zrt. tevékenységét a törvény szerint előírt szabályok betartásával végzi. Feltárja a munkavégzés során jelentkező veszélyhelyzeteket, kockázatokat. Ezek kiküszöbölését, csökkentését az egyéni védőeszközökkel, védelmet nyújtó berendezések működtetésével igyekszik elérni, továbbá a belső védelmi tervben foglalt eszközökkel biztosítja és gondoskodik a dolgozók rendszeres oktatásáról, gyakorlatok tartásáról.

A veszélyek következményeinek elhárítására a Bóly Zrt. belső védelmi tervet készített. A védelmi szervezet felkészültségét a Bóly Zrt. felső vezetése rendszeresen ellenőrzi. Ennek érdekében évente gyakorlatot tart, ahol a tervben megjelölt feladatok végrehajtását a védelmi szervezetek kijelölt részével, valamint háromévente olyan gyakorlatot, ahol a tervben megjelölt feladatok végrehajtását az egész védelmi szervezettel gyakoroltatják. Súlyos hiányosság vagy rendkívüli esemény bekövetkezése esetén a biztonsági szervezet intézkedéseit érintő rendelkezéseit a Társaság felső vezetése azonnal fogantatosítja.

A belső védelmi terv körébe sorolt dokumentumok felülvizsgálata soron kívül vagy a biztonsági elemzés soros és soron kívüli felülvizsgálata esetén megvalósul. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset vagy esemény bekövetkezése esetén a belső védelmi tervben foglalt intézkedéseket a védelmi szervezet azonnal fogantatosítja. A bekövetkezett balesetek, kvázi-balesetek, vészhelyzetek okai minden esetben részletes kivizsgálásra kerülnek, az eseményből fakadó tapasztalatok alapján megelőző intézkedéseket hozunk az ismételt előfordulás, illetve a hasonló okokra visszavezethető más balesetek elkerülése érdekében.

TÁJÉKOZTATÓ A TELEPÜLÉS KÜLSŐ VÉDELMI TERVÉRŐL

A KÜLSŐ VÉDELMI TERV RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

A telephelyen bekövetkezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset következtében veszélyeztetettek mentése, az anyagi javakban, a környezetben bekövetkező károk enyhítése érdekében, a végrehajtandó rendszabályok bevezetésére, a végrehajtó szervezetre, a vezetésre, az adatszolgáltatásra, mindezek megvalósulására Külső Védelmi Terv készült. A terv tartalmazza azon intézkedések, módszerek, erők és eszközök meghatározását, melyek a súlyos balesetek hatásai elleni védelméhez szükségesek.

A település védelmét biztosító felelős személyek, szervezetek:

Dr. Fehérvári Dávid - Bóly Város polgármestere

Dr. Kosztolányi Zsolt - Bóly Város jegyzője

Mécs Péter - Töttös Község polgármestere

Baranya Vármegyei Katasztrófavédeleml Igazgatóság

Baranya Vármegyei Rendőr-főkapitányság

Országos Mentőszolgálat

BAVKH Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály

BAVKH Mohácsi Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály

BAVKH Népegészségügyi Főosztály

BAVKH Mohácsi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály

BAVKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály

Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság

Bólyi Polgárőr Egyesület

DRV Zrt.

Bóly Zrt.

A külső védelmi tervben szereplő feladatok végrehajtásába bevont szervezetek az alaprendeltetésükből adódóan rendelkeznek a szükséges ismeretekkel, eszközökkel és felszerelésekkel. A bevont szervezetek rendszeresen felkészítő foglalkozásokon, gyakorlásokon és gyakorlatokon vesznek részt mindazért, hogy egy esetleges veszélyelhárítás, mentés és kárfelszámolás feladatai szervezeten, összehangoltan és eredményesen kerüljenek végrehajtásra.

- A helyzet tisztázása, veszélyeztetés és veszélykörzet várható nagyságának megállapítása, majd a szükséges értesítések, tájékoztatások végrehajtása. Ezt a telep veszélyelhárításért felelős személyei végzik, javaslatot téve a telephelyen kívül, az Önök biztonsága érdekében foganatosítandó intézkedésekre.
- A javaslat alapján azonnali intézkedés történik a hatáskörzetben érintett lakosok riasztására, a tájékoztatásra a bevezetett lakosságvédelmi intézkedésekről. Ezt a feladatot a Város Polgármesteri Hivatala mellett található elektronikus riasztó-tájékoztató eszközzel, a helyszínre érkező hangosbemondóval rendelkező rendőr járőr kocsik és a Bólyi Polgárőrség hajtja végre.
- Ha a bekövetkezett esemény azt indokoltá teszi, akkor a veszélyelhárítási munkálatok idejére, az Önök biztonsága érdekében, a meghatározott területeken élőket elzárkóztatásra hívják fel.
- A belső veszély elhárítást, a káros hatások csökkentésére irányuló feladatok végrehajtását a telep veszélyelhárító szervezete, és a katasztrófavédelem egységei, alegységei hajtják végre.
- Ha a káros hatások csökkentése és mentési feladatok zavartalanságának biztosítása megköveteli a várható veszélykörzet lezárását, akkor a szükséges forgalomeltereléseket a rendőrség és a polgárőrség állománya hajtja végre.
- Az egészségügyi ellátást igénylő személyek kimenekítését, átadását az egészségügyi intézetbe szállításhoz a tűzoltók hajtják végre, biztosítva a mentendő személyek részére a szükséges hő- és légzésvédő eszközöket.
- A fontos a levegőben lévő toxikus gázkoncentráció mérése, melyet a Katasztrófavédelem Műveleti Labor szakállománya hajt végre. Ezek a műszeres mérések biztosítják a döntéshozóknak, mentésirányítóknak az adatokat a lakosságvédelmi rendszabályok bevezetése, fenntartása, vagy feloldása érdekében.
- A veszély-elhárítási, mentési, és lakosságvédelmi feladatok irányítását a Helyi Védelmi Bizottság Katasztrófavédelmi munkacsoportja végzi, melyben tapasztalt szakemberek segítik a gyors és eredményes beavatkozás megvalósítását.

Csak a sikeres veszélyelhárítás, kárfelszámolás és az ezt követő kontrollmérések, ellenőrzések után történhet intézkedés a bevezetett lakosságvédelmi rendszabályok feloldására.

A lakosság védelmének módszerei, lehetőségei (elzárkózás, kitelepítés, kimenekítés):

Magatartási szabályok elzárkóztatás elrendelése esetén:

- Az utcán tartózkodók a legrövidebb úton menjenek haza (vagy valamelyik közeli közintézménybe).
- Az otthontartózkodók a nyílászárókat csukják be, a szellőző részeket ruhával tömjék be. Légh kondicionáló, egyéb szellőző berendezéseiket kapcsolják ki.
- Azokat a járókelőket, akiknek nincs hová menniük, átmenetileg fogadják be.
- Amíg arra engedélyt nem kapnak, otthonaikat a saját érdekükben ne hagyják el.

Magatartási szabályok kitelepítés, kimenekítés elrendelése esetén:

- a lakosság a kitelepítéséről, kimenekítéséről szóló elrendelést követően bárhol értesül róla az első és legfontosabb számára, hogy ha lehetséges, hazatérjen a lakásába, családtagjait "összegyűjtse", mert a kitelepítésre, kimenekítésre a családnak együtt kell felkészülni,
- alapvető követelmény, hogy a kitelepítést irányító szerv utasításait be kell tartani, a gyülekezőhelyen pontosan meg kell jelenni,
- első feladat a veszélyhelyzeti " túlélő " csomag összeállítása,
- a megadott kitelepítési útvonalat kell használni,
- a kitelepítés során érvényesül a család együtt tartásának elve, vagyis, hogy a családtagokat lehetőleg azonos helyre kell kitelepíteni,
- ha a veszélyhelyzet bekövetkeztekor a tanulók az iskolában tartózkodnak, és az osztályok tanulóiért a nevelő felel, ő viszi őket a kitelepítési gyülekező helyre, a befogadási helyen le kell adnia a névsorukat,
- mindenkinek el kell döntenie, hogy saját maga által meghatározott befogadási helyre megy, vagy a befogadásra kijelölt helyre,
- a mozgásképtelen betegeket a gyülekezőhelyen be kell jelenteni, a segítők megérkezéséig maradnia kell valakinek mellettük,
- ne veszélyeztesse senki az életét a család értékeinek védelmével, mert a hátrahagyott ingatlanok, egyéb vagyontárgyak őrzését a rendőrség, polgárőrség, őrző-védő szervezetek végzik.

A „túlélő” csomag tartalma:

- személyi okmányok, értéktárgyak, készpénz, betétkönyv, bankkártya,
- két- három napi élelmiszer (konzerv, nem romlandó élelmiszer) egy liter ivóvíz, tea, üdítő (az élelmiszereket úgy célszerű összeválogatni, hogy a napi kalória érték a 3000-3600 kalória tápértéket elérje)
- az évszaknak megfelelő lábbeli, felsőruházat, fehérnemű,
- tisztálkodási eszközök,
- rendszeresen használt gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök,
- egyéni védőeszköz (ha van) szükség szerint légzésvédő és bőrvédő eszközként használható ruházat,
- takaró (esetleg hálósák, gumimatrac,)
- ha van, hordozható rádió,
- gyerekeknek alvós játék.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK, ELÉRHETŐSÉGEK

TÁJÉKOZTATÓ SZERVEZETEK

**Baranya Vármegyei Kormányhivatal
Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és
Vízügyi Hatósági Főosztály**

Honlap:

<https://kormanyhivatalok.hu/kormanyhivatalok/baranya/megye/szervezet/tuzvedelmi-iparbiztonsagi-es-vizugyi-hatosagi-foosztaly>

Tel.: 72/896-900

**Baranya Vármegyei
Katasztrófavédelmi Igazgatóság:**

Honlap:

<https://baranya.katasztrofavedelem.hu/>

Tel.: 72/587-100

A hatóságok éves rendszerességgel ellenőrzik az üzem biztonságos működését, ennek keretében a belső és külső védelmi terv gyakorlat végrehajtását, valamint az üzem biztonsági elemzésben foglaltak teljesülését. Az üzemben lefolytatott hatósági ellenőrzések, amelyek utolsó dátuma a Baranya Vármegyei Kormányhivatal honlapján elérhető, súlyos, azonnali intézkedést igénylő hiányosságot egyetlen esetben sem tártak fel. A Baranya Vármegyei Kormányhivatal kérésre részletes, releváns információt biztosít. Érdeklődni a fenti elérhetőségeken lehet.

SEGÉLYHÍVÓSZÁMOK

KÖZPONTI SEGÉLYHÍVÓ: 112

RENDŐRSÉG: 107

TÚZOLTÓSÁG: 105

MENTŐK: 104